

Documents exclusius de Joan Carles Monteagudo en clandestinitat.

Monteagudo inèdit

EL TEMPS ha aconseguit documents inèdits sobre la vida en clandestinitat de Joan Carles Monteagudo, el militant d'ETA més buscat dels últims anys i que va morir durant un tiroteig amb la Guàrdia Civil a Lliçà de Munt a finals de maig.

Joan Carles Monteagudo, malgrat el seu activisme, primer a Terra Lliure i més tard a ETA, i no va deixar mai de mantenir el contacte amb els seus familiars més propers. EL TEMPS publica dos documents inèdits de la seva vida en clandestinitat: una carta datada el 23 de maig del 83 a Perpinyà, pocs mesos després que Monteagudo començés el seu exili per la detenció de Josep Digon i alguns anarquistes; i una fotografia en la qual se'l veu amb la seva filla, sense barba ni bigoti. El document escrit demostra que Monteagudo entra en Terra Lliure només arribar a Catalunya Nord. Segons escriu ell mateix, "el que és clar és que continuo pensant igual que abans. Crec que hem de continuar lluitant per aconseguir un Poble Lliure i acabar amb tots els feos i explotadors. Això ja sé que és dur i llarg, però no impossible i tots, amb les seves possibilitats, ho hem d'intentar". Respecte a la seva vida a l'exili, explica: "Per aquí anem fent. La vida ha canviat radicalment ja que em trobo en una terra estranya, amb un idioma que no és el meu i molt lluny de totes les persones que estimo". I continua més endavant: "Actualment estic en un pis que he trobat, molt maco. Ja ho sabeu, a veure quan passeu per aquí i podeu estar-vos-hi els dies que vulgueu".

ELS INICIS EN LA POLÍTICA

Però no sempre Monteagudo havia estat independentista. Nascut a València al setembre de 1960 al si d'una família castellanoparlant i dels Testimonis de Jehovà, van emigrar cap a Barcelona quan ell tenia dos anys. Instal·lats al barri del Poble Sec, Joan Carles Monteagudo va estudiar, tant el parvulari com la primària, a l'escola Forestier-Escola Bosc. No és fins l'entrada a l'Institut Milà i Fontanals, l'any 75, que pren contacte amb el moviment polític, llavors d'oposició franquista. Monteagudo combina els estudis de se-

cundària, en horari de nocturn, amb la feina de bidell al Banc Condal de Via Laietana. Quan ell entra al Milà i Fontanals, a l'Institut hi ha encara una intensa activitat política i les organitzacions d'extrema esquerra hi tenen una presència notable: Bandera Roja, PCE(i), PSAN, etc. Monteagudo no va arribar a militar mai en cap partit concret, malgrat que participava en totes aquelles campanyes que es feien a l'Institut -com la del reconeixement de la República del Sàhara- i assistia a moltes manifestacions.

Finalment, les inquietuds polítiques el van fer deixar els Testimonis de Jehovà. L'evolució personal de Joan Carles Monteagudo, però, no es va completar fins al 1979, moment en què comença el servei militar a Madrid. Aquest període té una gran influència en la seva consciència nacional fins al punt que és llavors quan es decideix definitivament a parlar i escriure en català a tothom. No obstant, té algunes dificultats amb l'aprenentatge de la llengua catalana. Ell mateix ho diu clar en la carta que publica EL TEMPS: "Em fa una mica de vergonya el meu català".

D'altra banda, Monteagudo abandona els estudis en segon de BUP i passa a treballar en l'oficina del Banc Condal a Vilanova i la Geltrú. Paral·lelament, coneix qui serà la seva companya: l'Anna Maria. Tanmateix, la ideologia independentista l'adquireix més endavant. L'any 78, s'obre al Poble Sec el bar Sense Nom, regentat per Carles Garcia Solé (ex-Front d'Alliberament de Catalunya, fugit de la presó de Segòvia i amnistià l'any 77), amb l'ajuda d'altra gent també ex-FAC. Aquest bar, que més tard va canviar a dir-se *L'imperdible*, el freqüentava tota la gent que militava políticament a Barcelona en una línia independentista i progressista. Al bar, no era gens estrany trobar-se personatges com Lluís Maria Xirinacs, Sánchez Carreté, Francesc Martínez de Foix, ... Monteagudo també sovinteja aquest bar i allí és on

adquireix la consciència independentista.

EL PAS A LA LLUITA ARMADA

Des del Comitè Anti-feixista del Poble Sec fins al Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional (BEAN), passant per plataformes com el Comitè Català d'Oposició a l'Estatut de la Moncloa o l'Assemblea de Collectius Catalans en Lluita, Joan Carles Monteagudo es polititza progressivament. De la mateixa manera, el seu activisme augmenta i participa directament en els Escamots 6 d'Octubre, que fan pintades reivindicatives en dates assenyalades.

Però el colp d'estat del 23 de febrer del 81 marca un punt i a part. La conjuntura política es complica i, durant la segona meitat de l'any 81, Monteagudo, Josep Digon -que ja havia estat exiliat per activitats relacionades amb el FAC- i algunes persones més, decideixen crear un embrió d'organització armada que entre ells rebia el nom de ROCA (Resistència Obrera Catalana) o Organització Especial. Amb aquest grup es realitzen diversos atraments i robatoris d'armes. Tot i algun contacte amb la direcció de Terra Lliure, concretat amb l'anada de Monteagudo i Digon a Perpinyà l'any 82, ROCA fa els seus atraments amb una colla d'anarquistes. Les detencions estroncarien l'entesa. Joan Carles s'escapoleix de la policia i intenta localitzar una infraestructura, mitjançant canals independentistes, per creuar la frontera. No en troba cap i agafa un tren cap al País Basc, des d'on li la faciliten. Es uns dies a Euskadi Nord i, quan marxa a Perpinyà, és ja amb la intenció d'ingressar a Terra Lliure.

Primer viu amb Jaume Fernández Calvet, més endavant agafa un pis amb Pere Bascompte, amb qui tenia una gran amistat personal i, pel maig del 84, es trasllada a Palau de Vidre amb la seva companya. De tota manera, travessa la frontera cada vegada que fa algun atemptat. Aquesta

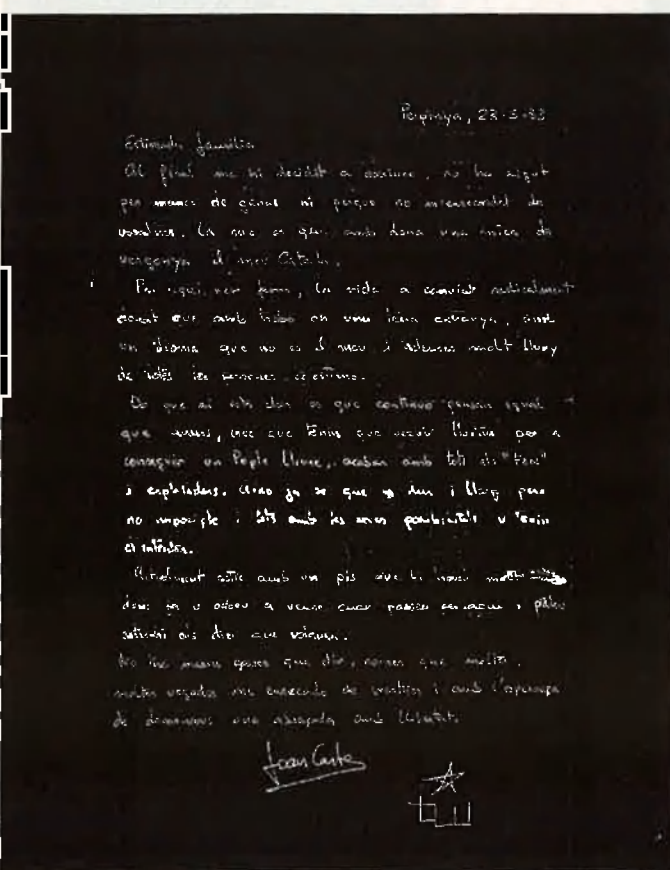

etapa coincideix amb la de més activitat de l'organització independentista i ell participa directament en molts d'aquests atemptats.

ETA I LA CLANDESTINITAT ABSOLUTA

A principis del 84, Terra Lliure fa la seva segona assemblea. La voluntat de Monteagudo d'accentuar les activitats topa, com més va més, amb la postura d'alguns dirigents. Però els problemes no comencen fins a l'estiu, a Catalunya Nord, quan hi ha una trobada d'escamots operatius en la qual es discuteixen algunes qüestions estratègiques i de funcionament. En aquella assemblea, de forma personal, Monteagudo va expressar a alguns militants el convenciment que Terra Lliure havia entrat en un període d'estancament. Aquestes divergències amb l'organització es farien grans per la confrontació amb Jaume Fernàndez.

Joan Carles Monteagudo deci-

Dalt, Monteagudo amb la seva filla; baix, una de les poques cartes que va escriure des de la clandestinitat.

deix deixar Terra Lliure. Poc després, al gener del 85, la policia deté Carles Sastre, Montserrat Tarragó i Jaume Fernàndez a Puigcerdà, bon punt havien creuat la frontera. Pere Bascompte i Monteagudo també són detinguts per la policia francesa, però al cap d'uns dies se'ls posa en llibertat. El mateix any 85, Joan Carles Monteagudo ha de marxar de l'estat francès perquè se li acaba el permís de refugiats, amb la seva filla acabada de nàixer. Si bé passa a la clandestinitat, com es pot veure en la fotografia que EL TEMPS reproduceix, Monteagudo es troba de tant en tant amb la seva família. En concret, la instantània d'aquestes planes es va fer durant el passat any 1990 en un indret dels Països Catalans.

Primer, col·labora amb ETA per vigilar els passos de fronteres de la zona de Catalunya. De mica en mica, es va integrant dins l'estructura de l'organització basca fins arribar a l'escamot Barcelona. La resta ja és coneguda. **Joan Morales**

ARXIU